

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 40 L — b.
V. gyed évre 20 L — b.
Egy hóra . . 7 L — b.
Nyiltilér sora 6 L — b.
Fird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
va-ánap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseaua Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

A külpolitikai horizont.

Vitus-tánc Ausztria körül. — Bajor-osztrák-magyar együttműködés. — Németország be akarja csapni a szövetségeseket, — mondja a Daily Telegraph. — Európa komoly veszélyben. — A jóvátételi bizottság döntő ülés előtt. — A magyar határok végleges megállapítása.

Osztrák hivatalos körökben mit sem tudnak arról, hogy a hatalmak komolyan foglalkoznának Ausztria felosztásának tervével, sőt az a vélemény osztrák politikai körökben, hogy erről egyelőre beszélni sem lehet, mert ennek elháríthatatlan diplomáciai akadályai vannak. A Csehországhoz való csatlakozást maguk a csehek ellenzik, mert nem akarják német nemzeti kisebbségüket Ausztria csatlakozásával többé emelni. A Jugoszláviával való egyesülésnek az olaszok állják útját, az Olaszországgal való egybekelést Franciaország ellenzi energikusan, ugyancsak a Németországhoz való csatlakozást is.

Beszélnék arról, hogy a franciák egy bajor-osztrák-magyar együttműködést látnának a legszivesebben és ennek érdekében a kulisszák mögött tárgyalásokat is folytatnak; ennek viszont belpolitikai akadályai vannak; a szélső baloldali pártok u. i. a legélesebben szembe helyezkednek ezzel az orientációval.

Ausztria sorsa egyelőre a legködösebb bizonytalanságban van.

A „Journal des Debats“ írja:

Ausztria körül igen élénk diplomáciai játékok folynak. Schanzer már a londoni konferencián kijelentette, hogy Ausztriának Németországhoz való csatlakozása, vagy a kis antanthoz való tulságos közeledése esetén interveniálna. Minthogy Schanzer egyidejűleg a nagyhatalmak részéről való minden hatályos segélyakcióval szembeszáll, majdnem bizonyos, hogy szívesen

látná, ha az eshetőségek egyike bekövetkeznék és lehetővé tenné számára a cselekvést.

Kérdéses azonban, hogy Olaszországnak tényleg módjában áll-e az Ausztriát fenyegető gazdasági katasztrófát megakadályozni.

London, augusztus 26.

A „Times“ írja:

Ha a német kormány azon mesterkedik, hogy kihasználja a francia és angol vezető férfiak között mutatkozó ellentéteket, rosszul számíthat, mert az angol és francia nép leckét fog adni. Viszont Franciaországnak jó lesz meg gondolni a dolgot, mert a maga husába vág, ha a mostani gazdasági válságot csupán gyűlöleletről úgy elmérgesíti, hogy az katasztrófális lesz.

Angliának is kötelessége Franciaországgal megegyezni olyan feltételekben, amelyeket a biztos teljesítés reményében Németországra lehet erőszakolni.

A „Daily Telegraph“ ezeket írja:

Németország be akarja csapni a szövetségeseket, azért nem ad elfogadható garanciát. A német lapokban hangzatos címek olvashatók, hogy: „Európa versenyfutása gazdasági csőd felé“, vagy „Európa komoly veszélyben“, de a márka azért még sem értéktelen.

A jóvátételi-bizottság berlini tárgyalásai egyelőre véget értek. Végleges megállapodásról nincs szó, csupán közvetítő javaslatokról. Bradbury és Manclera ma este visszatérnek Párisba, ahol dönteni fognak. A helyzet kiélesedése

Wirth kancellárnak a szakszervezetek képviselői előtt tett nyilatkozata miatt nyilvánvaló.

A jóvátételi-bizottság a jövő héten ülést tart. Minden attól függ, hogy sikerül-e egyhangú határozatot hozni. A jelenlegi helyzet az, hogy a belgák a franciákkal, az olaszok az angolokkal szavaznak.

Bécs, augusztus 28.

A népszövetség legközelebbi ülésén foglalkozni fog a magyar-osztrák, magyar-jugoszláv és magyar-román határok megállapításával. A magyar-osztrák határmegállapító bizottság befejezte működését és elkészítette javaslatát, a jugoszláv és román határokon munka még folyamatban van.

Jól informált helyen a határmegállapító bizottságok munkájáról kijelentették, hogy a határmegállapító bizottságok a Millerand-féle kísérőjegyzéket csak ritka esetben alkalmazták, sőt több esetben csak mélyítették a sebet, amelyet a békeszerződés Magyarországon ejtett.

A jugoszláv-magyar határon 37 ezer holdnyi területnek 19 ezer lakossal való visszacsatolását javasolta a jugoszláv-magyar és román-magyar határmegállapító bizottság, viszont az eddigi magyar területekből 11.000 holdnyi terület Romániához került.

Angol utiképek.

A Princess Elisabeth 3 órai ut után Dover előtt áll. A belga személyszállítónak a közeledő angol partot néző utasai között csak elvétve hallszik francia szót. Az esős Osztonde után a napfényben ragyogó magas krétafal, melynek élesen rajzolt rétegvonalait keskeny humusz szegi be és rajta gyepecsik szalad lankásombokon elszórtan álló, hajdan partvédő őrbástyák között, a távol pőfékelő komoly gőzösök, a kö-

Székely fejek.

Márton Ferenc.

Az 1900-as évek elején egy fehér harisnyás, csiki székely gyerek került a kézdivásárhelyi kantai gimnáziumba. Vannak talán, akik még emlékeznek rá. Már akkor nagy feltűnést keltett a festésben és rajzolásban megnyilvánuló kiváló képességeivel. Pár év múlva leérettségizett, majd Pestre került a rajztanárképzőbe, ahol ugyancsak megbámulták fehér harisnyáját, melyhez főiskolai tanulmányai alatt is állandóan ragaszkodott. Bár kenyérkereső pályára kellett mennie, lelkének művészi hajlamai nem szorultak háttérbe s ma egyike a legnevesebb magyar festőművészeknek.

Művei már régen diszei a tárlatoknak s pár év alatt a magyar festőművészek nagyszámu gárdájának vezetői közé került.

Festményeinek főerőssége a biztos vonalú rajz. Éles szemmel örökíti meg a mozgás ezerféle változatát, az izmok feszülését, a test plasztikáját. Némelyik műve valószínűs szobrászi elevenességgel hozza élénk alakjait. Műveinek

jelentős része székely témákkal foglalkozik s ebben a nemben elért sikereivel senki sem mérkőzhetik. Egyik, meglehetősen ismert, kitűnő munkája, a „Gátkötő székelyek“, magán viseli alkotásainak összes jellemző, művészi tulajdonságait.

Pár odavetett, bravúros vonással nagyszerűen örökítette meg a múlt nyáron lefolyt Tisza bünper összes szereplőit. E rajzai többnyire, mint a nagy napilapok illusztrációi jelentek meg, de az egész együtt egy külön kis termet foglalt el a Műcsarnok őszi tárlatán.

A Horthy Miklós kormányzó 1920-ban a Vörmezőn letett esküjét megörökítő festmény pályázaton művészi szempontból a Márton Ferenc kompozícióját tartották a legkiválóbbnak és — még se a művészt bízták meg a hatalmas méretű vászon megfestésével, hanem Dudits Andor festőművészt. Dudits Andor a történeti hűséghez ragaszkodva rideg tárgyilagos sággal festette meg az eseményt és annak résztvevőit, míg Márton Ferenc a vérszerződéshez hasonló, ősmagyar jelenetet akart megörökíteni honfoglaláskori művészi elképzelésben. Mikor meghallotta, hogy az ő kompozícióját

tartja a legjobbnak, a legművészebbnek a bíráló-bizottság és még se ő kapott megbízást a kivitelre, a művészt annyira elragadta temperamentuma, hogy megsemmisítette nagy értékű vázlatát.

A festészethez ép úgy, mint a művészet többi ágaiban is ujabban mind élesebben jelentkezik a nemzeti és nemzetközi irányzat elkülönítése. Márton Ferenc a Karlovsky Bertalan vezetése alatt csoportosult nemzeti irányzat legerősebb, legharcosabb vezéregyéniségei közé tartozik. Hirlapi nyilatkozataiban is hangoztatja, hogy a művészek bizonyos, elkerülhetetlen internacionális vonásokon túl, igenis a nemzeti talajból kell kisarjadzania, témáit lehetőleg a nemzeti életből merítenie s a magyar perspektíva, a faji lélek szemszögéből új meglátásokkal gazdagítania a festőművészetet.

A most májusban Velencében rendezett nemzetközi képzőművészeti kiállítás egyik legnagyobb sikere a magyar pavillon szereplése volt s ebben a legelső közt emlegették az egykori kis, fehér harisnyás, székely gyerek ma már külföldön is ismert és becsült nevét.

Dr. Julius.

zeli fürge vitorlások és apró halászbárkák, a csapongó sirályok és a hatalmas móló ölelésre tárt karjai, mind-mind olyanok, mint egy ujjongó kiáltás, mint az erős, a diadalmos élet.

A vámvizsgálat 5 perc. A finánc, csak drinket és cigarettét keres, talán nem is komolyan, minthogyha régen láttam volna valahol Keleten.

Az előbb érkezettek már be is szálltak a vonatba, a kupék ajtaja is lecsukva. A kalauz megnyugtató, hogy tíz perc múlva indul a következő vonat és tízpercenként annyi indul, a hányra az utasok száma szerint szükség van, mindenkinek jut ülőhely. És megállás nélkül rohan a gyors Shakespeare, Folkestone, Orpingtonon át krikett, tennisz és football grunndok, hosszúszerű angol juhnyájak és ezer egyforma házból álló gyárvárosok között lihegve 2 és 1/2 órán át az embersűrűs gigászi vadenba, a londoni Victoria pályaudvarra.

Este 6 órára már az angol történelmet jelentő Westminster apátság ősi falai alatt ölelkeznek össze a nyugatra szakadt magyarok.

Itt van Major Henrik is, most a The Graphic rajzolója — Ő mesél Londonról és a Piccadilly circus (körut) éjjeli életéről. Holnap vasárnap van és figyelmeztet, hogy vasárnap London a világ legunalmasabb helye, ő nem is marad, nem bírja itt ki soká. Vasárnap, aki teheti kirándul, nincs semmi nyitva, kávéház különben egész Londonban nincs. Étkezni is csak a hotelokban és a pályaudvarokon lehet, ott is csak a rendes étkezési időkben és mi persze azt sem tudjuk, mi a rendes étkezési idő Angliában...

Vasárnap egész délelőtt istentisztelet van, d. u. pedig jó időben minden utcasarkon számolymagas pódiumon — szónokok. Itt egy néger beszél — szerinte a legfontosabb kérdésről — a négerok felszabadításáról, ott az üdv hadseregének 10 parancsolatát mutatja egy óles tábla és feszület alatt hirdeti tanait egy civilruhás apostol. És nem lehet mondani, hogy kevesebb hallgatójuk volna, mint a tépett vörös lobogó alatt kommunista tanokat hirdető csavargó külsejű szónoknak, vagy a selfproprietorról kezében könyvvel előadó labour (munkás) párti szónoknak, akinek idézeteit fejbólingatva hallgatja a 8—100 főnyi közönség.

Nekem ez a torzképű demagóg tetszik legjobban, akinek a közönség köréből valaki mindjárt replikázik is. Nagyon szidja Lloyd Georgeot és György királyról is alighanem felsegértő véleménye van. Itt azonban a rendőr csak a rablásra, gyújtogatásra való lázítást hallja meg, különben pedig az áll fel, aki akar és azt beszél, ami neki tetszik és addig beszélhet — vasárnap délután — amíg hallgatója akad. Ez az angol szólásszabadság állítólag a legjobb levezetője a politikai szenvedélyeknek. A szónok részeg a szavaktól és a tömeg, a „londoni vásár” népe valami furcsa komoly és hideg érdeklődéssel hallgatja őket, mint egy ligeti apacsot, vagy mint egy züllött zsenit. Szólásszabadság! De furcsa is... Heten vagyunk, egyik Csehszlovákiában, másik Erdélyben nemzeti kisebbség; van közte emigráns magyar és kurzus rendőrtisztviselő, pesti izraelita és külföldön élő keresztény és gondolkodunk és tudj Isten heten hányfélet gondolunk róla ezek előtt a gesztikuláló kis alakok előtt, akik az isteni szikrát: a gondolatot, amely bilincsekben is szuronyerdőket olvaszt és országokat tör szét, itt szabadságában paródiába fojtják.

Öt órai teára a City egyik Maison Lyon-jába invitál egy 50 év előtt idoszakadt magyar

kereskedő. Ennek a Lyon r.-t.-nak Londonban közel ezer polgári étterme van; a berendezés mindenütt egyforma, aranybetűs fehér márvány portálés földszinti és földalatti dohányzó étteremmel. Mi a föld alá megyünk. Tele van hölgyekkel ez is, mert itt a hölgyek is cigarettáznak, helyesebben inkább csak a hölgyek cigarettáznak. A kiszolgáló személyzet női, fekete egyenruhát visel fehér köténnyel és fehér-fekete keményített pánta filével. A nők magasak, karcsúak és egyáltalán nem szökék. Legalább is nem nagyobb számban, mint pl. nálunk. Feltűnően és csaknem kivétel nélkül festik magukat — állítólag a háború alatt francia tisztekkel idekerült hölgyek révén elterjedt szokás — de kifestve szépek és nekünk alacsonyabb (mert nem oly hosszú lábú) középeurópai nőkhöz szokott szemű férfiaknak — ujak és kíváncsák. Figyelmeztet is mindjárt „házigazdánk”, hogy kokettálni itt veszedelmes, mert a nő feljelentésére a rendőr feltétlenül bekíséri az

aszfaltbetyárt, a kihallgatásnál a nő vallomása a döntő és a minimális büntetés 10 font. Nőtlen emberek annak a veszélynek is ki vannak téve, hogy ha nő azt vallja, hogy a férfi házassági ajánlatot tett neki, nőül kell vennie, vagy magas kártérítési összeget fizetnie.

És egyszerre mely tisztelettel nézek azokra a hőselkü angol férfiakra, kik ezen állandó életveszélyben látszólag hideg nyugalommal teáznak egy egy hölgyecske mellett, ebben a tiltott gyümölcsökkel tele angol paradicsomban, míg csak a női zenekar rá nem kezd valami mélabus nótára, ami néhol pattogó ritmusokba verődik. Magyar nótát játszik megrendelésre. Valaki egy levelező lapot köröz, egy leánynak szól, a magyar pusztákra megy. A beszélgetés valahogy elakad... A kíváncsi szemű pincérlányok a közeli oszlopokhoz húzódnak és a finom cigarettafüsttel, illatos teagőzzel telt teremben, halványpiros selyemtapéták, ragyogó csillárok alatt feledve mindent, az egész Cityt, öregén-ifjan, keleten jár most 7 magyar fiú.

Dr. Balogh János.

Nem veszünk el...

Az iskola-adózás fotográfiái. — Hogy adakozik a székely? — Cipő iskola-adóban. — Az öreg anyóka száz leuja. — Székelytamásfalván a hivek hordták össze az anyagot és építették fel az iskolát.

A nép megérti az idők szavát. Felekezeti magyar iskoláink sorsa odagyökerezett a szívhez, örök tanuságképpen annak, hogy ezekben az iskolákban van lefektetve a jövőnk, gyermekeink magyar szellemi nevelésének fundamentuma.

Jegyezve az eseteket, mérlegelve a megnyilatkozásokat, tisztelettel emelem meg kalapom székely-magyar népem lelki nagysága előtt és ismételve magamban: „nem, nem veszhetünk el, élni fogunk, mindörökké...”

Beszéljenek a tények!

Egyik székely faluban történt. Kepéznek. Atyánkfia leolvassa a papnak szánt kévét és ráadásul rádob még kettőt:

— Köszönjük, Máté! Ezt a kettőt beírjuk az iskolának.

Az atyafi felkapja a fejét és székely faji büszkeséggel, önértetesen vágja ki:

— Hát ha az iskolának megy, akkor nem ennyit adok, akkor többet...

És olvassa:

— Kettő, három, négy, öt, hat...

— Elég Máté, elég, — szólnak közbe, — kell még a harangozónak, a kántornak is.

Máté nem engedi magát zavartatni:

— Van a földön elég, még hozok egy szekérrel.

Leolvas az iskola részére 20 kévét.

Egyik helybeli iparosunk, K. Károly így szólott:

— Pénzt nem adok, de egy pár cipőt minden évben adok iskola-adóba.

Egy másik, J. János évi 100 leut ajánlott fel az iskola céljaira évenként.

Egy öreg anyóka tipeg a főtér járdáján. Összetalálkozik egyik falusi lelkészszel, szülőfalujának református papjával.

— Instálom, rég elkerültem a falumból, de azért nem akarok hűtelen maradni hozzá.

Keresgél-keresgél a karján lógó szotyorbán, elővesz annak rejtékéből 100 leut és átnyújtja a papnak:

— Tessék, instálom! Ezt a felekezeti iskolának szántam és oda is adom. Segélje az Isten az urakat!

A pap megilletődve áll meg. Szeretne valami szépet, valami jót mondani, de megreked a szó a torkán. Alig, hogy kinyögi:

— Köszönöm!

Szeretett volna ráhajolni arra a kerges, öreg eres kezekre és úgy mondani köszönetet az egyszerű lélek nemos megvilátkozásáért.

Székelytamásfalván az iskola-adózásban egész község lakossága egy szívvel és lélekkel vett részt.

— Iskolánkról van szó, hát mindenki tartja kötelességének áldozatot hozni! — jelentették ki az atyafiak.

A szót mindjárt cselekedet is követte.

Vajna Imre 3 holdat, Hollaky József 2 holdat, Szöcs Lajos 1 holdat ajánlottak fel és adtak át birtokukból az iskola céljaira. Megragadó mozzanat volt két egyszerű gazdának, Vargha Lajosnak és Vilikó Istvánnak az áldozatkészsége. Ők nem adhattak annyit, mint az előbbiek, fél-fél holdat azonban szívesen felajánlanak. Természetesen elfogadták és meghatódottan írták be neveiket az aranykönyvbe.

Iskola épületre is szükség volt Székelytamásfalván. A hivek sajátkezüleg hordták össze az anyagot és építik fel a két tantermes iskolát. Hátra volt még az épület megtapasztálása. Ezt a falu asszonyai sajátkezüleg végzik el és adnak példát a munkaszeretethez és a magyar faj iránti kötelesség tanuságtételében.

Íde jegyezhetném még Kovásznát, ahol a hivek szintén bőkezűen áldoztak iskolájukért, Köpecet, ahol 16.000 leut, Sepsiszentgyörgyöt, ahol 180.000 leut adtak össze a magyar hitvallás megértő, a székely nép asszonyai és férfiai.

Az iskola-adózás megindult és reméljük, hogy még számos ilyen fotográfiát örökíthetünk meg az eljövendő okulására.

Kovács J. István.

HIREK

Szerda, aug. 30.

— **Dr. I. Diénes Lajos.** Lapunk zárta-kor kapjuk a hírt, hogy dr. I. Diénes Lajos ügyvéd, lapunk felelős szerkesztőjének testvéröccse, Sepsiszentgyörgyön 39 éves korában kedden este 11 órakor mellhártyagyulladásban elhunyt. Betegeskedéséről hallottunk, azonban azt hittük, sikerül megküzdene a kórral, mely néhány héttel ezelőtt az ágyhoz szegszte. Hiába volt a gondos orvosi kezelés, családjának nagy szeretete, a halált utjában megállítani nem lehetett. Elárvult székely-magyarságunk egyik nem csüggedő, a magyar hitvallást bizakodó lélekkel hirdető reprezentánsát veszítette el benne, kinek koporsója mellett megszemorodva állunk meg. Felelőségén, Ince Mariskán és gyermekén kívül kiterjedt, előkelő rokonság állják körül ravatalát. Holtestét hazaszállítják és csütörtökön délután 4 órakor fogják örök nyugalomra helyezni a kézdivásárhelyi ref. temetőben levő családi sírhelyen a ref. egyház szertartása szerint.

— **Házasság.** Bence Terézke és Szikszay Béla házasságot kötöttek.

— **Papbeiktatás.** Dálnoki Paál Lajosnak, a kézdivásárhelyi reformátusok új lelkészének beiktatása vasárnap volt a város közönségének meleg ünneplése között. A templomot zsúfolásig megtöltötték a hívek, ott láttuk katolikusaink tekintélyes részét is. A kilencvenedik zsoltár elénekzése után a 66 ik dicsőítet énekelte a közönség, majd az Önk. Tüzoltó Egylet szimfonikus zenekarának gyönyörű Largo ja adott fokozottabb áhitatot a templomi ünnepélynek. Ezután Megyaszai Mihály beiktató beszéde következett. A mai magyar kálvinista pap kötelességét és hivatását állította a hívek elé. Beszédjének minden szava odaütődött a magyar szívekhez és mint valami szózat harsogott bele a gyülekezet lelkébe. Most a Konfirmáltak Egyesületének vegyes dalkarától hallottuk megcsendülni „Egi Atyám, Isten...” kezdetű szép zsoltári Cirmay Árpád karnagy vezetésével. Enek közben határozottan érvényesült Benkő Sándor kántor szöveg, kinek különben az orgonajátéka az egész istentiszteletet élvezetet szerzett. Következett az új pap imája, majd a Dárdai éneke után a beköszöntő beszéd, mely az ő szónoki képességének, egyéniségének, kálvinista predikatori elhivatottságának megvilágítása volt. Akik ott voltunk, szeretettel, bizakodással tekintettünk nemes alakjára, mert sokat, sokat várunk tőle. Bár ez a hitünk, bizakodásunk erős maradt, mint a kőszikla, melyen építhetne az új lelkész maradandó emlékeket. A lelkész áldást kérő imája után az ünnepség méltó fináléjaként legszebb magyar imádságunk, a Himnusz esendült fel a hívők ajkán. Ezután az egyházközség gyűléstermében a tisztelgések folytak le. Benkő Ernő főgondnok a kézdivásárhelyi egyházközség, dr. Török Andor a kézdivásárhelyi, Bercsényi Elemér róm. kath. plébános a kézdivásárhelyi róm. kath. hitközség, Kiss Károlyné a Kézf. Egyesülete, Morvay Endre primár a város, Vajda Albert az asztalos ipartársulat nevében köszöntötték az új papot. A tisztelgések után a Vigadóban 120 terítékes közebed fejezte be a papbeiktatás napi programját. Ezen számos felköszöntő hangzott el. Beszéltek Oláh Dániel főesperes, dr. Molnár Dénes, Megyaszai Mihály, Bercsényi Elemér plébános, Szilveszter Ferenc dr., Szabó Ferenc lelkész, Cirmay Árpád ref. el. iskolai igazgató, Zajzon Sándor és dr. Török Andor. A bankett jó hangulatban a késő éjszakáig tartott.

— **Halálozás.** Városunk kereskedőinek egyik szimpatikus alakja dőlt ki az élők sorából belényesi Molnár György személyével, ki hosszabb betegség után 49 éves korában aug. 28-án elhunyt. Ma délután volt a temetése.

— **Országos csizmadia kongresszus Marosvásárhelyen.** A Romániához kapcsolt részek csizmadia iparosai második országos kongresszusukat vasárnap délelőtt tartották meg Marosvásárhelyen a városház közgyűlési termében. A kongresszust Harsia polgármester nyitotta meg, azután a kongresszus elnöke Bálint János marosvásárhelyi és Győri István kolozsvári csizmadia iparosokat választották meg. A kongresszuson 11 városból 27 társulat 250 taggal képviseltette magát.

— **A maksai lelkész újra Völöncs Miklós.** A maksai ref. egyházközség vasárnap tartotta meg a lelkész választást. A hívek egyhangúlag Völöncs Miklóst hívták meg újra lelkészüknek.

— **Vakmerő lopás.** A város bűnkrónikája nem mindennapi lopással szaporodott. Keddre virradólag László József esperes Új-uti lakásának udvaráról, az istállóból elhajtottak két lovat szekérrel együtt, elvitték a hámozat és két bundát. A vakmerő lopást anélkül hajtották

véghez, hogy bármit is hallottak volna a házeliek. Reggel vették csak észre, amikor már árkon-bokron túl lehettek az éjjeli lóköltők. A rendőrség és csendőrség természetesen keresi a tolvajokat, hogy aztán megtalálja-e, azt nem ígérjük.

— **A szimfonikus zenekar tagjaihoz.** Ezúton hívja fel a vezetőség a szimfonikus zenekar tagjait, hogy próbát minden szerdán d. u. 6 órától tartanak, melyen pontos megjelenést kérnek.

— **Új rendelet a besorozott diákok szabadságáról.** Bukarestből jelentik: Mivel a hadkiegészítő parancsnokságok némelyike helytelenül értelmezte a katonai szolgálat elhalasztására vonatkozó szabályokat, a hadügyminiszter most újabb végrehajtási utasítást adott ki azoknak a besorozottaknak szabadságolási ellenőrzésére vonatkozólag, akik tanulmányaikat megszakítani nem kívánják.

— **Püspökök a szovjet szolgálatában.** Helsingfors-i jelentések szerint száznegyvenhárom püspök közül harminckettő csatlakozott az orosz szovjethez és felajánlotta szolgálatait a szovjetkormányoknak. Moszkvában kétszáz, Pétervárott pedig harminc tudóst és írókat letartóztattak.

— **Ferenc József dédunokája menyasszony.** Münchenből jelentik: Egy itteni lapban a következő himen-hir látott napvilágot:

— Seefried Mária Valéria grófnő és báró Stengel Rudolf jegyesek.

A menyasszony Lipót bajor herceg és Gizella főhercegné unokája, tehát dédunokája néhai Ferenc József királynak, a völegény pedig anyai révén polgári származású, mert anyja a híres müncheni Oldenburg könyvkiadó cég egyik tulajdonosának leánya, aki báró Stengelhez ment nőül.

Soknak egy sincs, másnak kettő is van.

Timár Mihály mai kiadásban.

Az alábbi történet, melyet egy volt szabadkai újságíró kollégám beszélt el, annak akar a dokumentuma lenni, hogy a mai felfordult világban ilyesmi is megtörténhetik:

A történet központjában Wamoscher Ervin, a szabadkai gazdag osztálynak egyik ismert alakja áll, ki néhány évvel ezelőtt szürke, praedicatumokat nélkülöző nevét a hétágu címmel akarta megfényszeríteni: elvette feleségül a budapesti előkelő világban előnyösen ismert Madarassy Beck Zsuzsa bárónőt, ki a „Társaság”-ban Beck Zsuzsanna néven szokott verseket elkövetni. Hogy a fiatalokat az Ámor hozta-e egymáshoz közelebb, vagy más kapcsolat, nem lehet tudni, vagy talán az itt teljesen fölösleges. Elég az hozzá, hogy a fiatalok néhány éven át boldogan éldegéltek és talán ma is így élnek, ha az ifjú férj le nem kerül Szabadkára, ahol a sokszor komédiát szövögető sors utjába hozta Bezerédy Ilonkát, a nemes Bezerédy-familia gyönyörű virágszálat. Ilonka és Wamoscher között szerelem szövődött és gondolkodóba ejtette az egymásra talált szíveket. Wamoscher szabadulni szeretett volna az eddigi köteléktől és ajánlatot tett a feleségének, hogy minden feltűnés nélkül, csendben, zajtalanul váljanak el. A bárónő azonban nem volt hajlandó a hitvesi szálakat szétszakítani és apertén kijelentette, hogy nem válik. Ekkor Wamoscher Ervinnek merész ötlete támadt. Felült a vonatra, leutazott Szerajevoba és ott az imámtól megtanulta a Korán főbb igazságait, áttért a muzulmán vallásra és mint ujdonsült igazhívő, annak rendje és módja szerint házasságra lépett Bezerédy Ilonával.

Tehát Wamoschernek most már két felesége volt, mintha csak Jókai Aranyemberéből

Timárt akarta volna modern kiadásában lemásolni.

Teltek-multak a napok, repültek az órák és Wamoschernek újra Budapesten akadt dolga. A bárónő-feleség előtt, bár egy kacsakaringós, ravaszul kicirkalmazott ország-mesgye választotta el Wamoschertől, nem maradt titokban a férj-uram második házassága és a Pestre felrándult Wamoschert feljelentette bigámiáért a rendőrség. A két feleségű férjet a rendőrség természetesen le is csípte és megindult volna ellene az eljárás.

— Ohó, uraim, tiltakozott aztán Wamoscher, én jugoszláv állampolgár volnék, bár nincs nyemre és ott vonhatnának tetteimért felelősségre. De hát kérem, követtem-e el én bigámiát? Hisz a muzulmán-vallás több feleséget is megenged, Mohammed vallása pedig bevett felekezet Jugoszláviában. Szálem alejkum!

Wamoschert el is engedték. Mondani sem kell, hogy a budapesti jogászok körében nagy fejtörést okozott az eset és megindult a vitatkozás, hogy követett-e el Wamoscher Ervin bigámiát vagy nem?

O tempora! O mores!

(kji.)

Apróságok.

Miről ismerték meg Dummer Augustot? — Vicinális vicc. — A férfiek egymás között. — Az áldozatkész vő.

Egyik fényes bukaresti orfeum előadásán bejön a színpadra egyik színész s vele szembejön partnere, egy kifestett, bohócképű uraság.

— Jó napot Dummer August! — köszönti az előbbi.

Dummer August meghökkenve ránéz s titkot sejtve, megkérdi:

— Ugyan, miről ismer, hogy én Dummer August vagyok?

— Hm, hogy miről? Hát arról a kifestett blattról — mondja a másik, rámutatva még kezével a bohóc stereotyp külsőségére.

— Igen, hát erről ismer engem? Csak arról, hogy ki vagyok festve? No tisztelem nagyságod idegen ismeretét. Hát ha én csak azért vagyok Dummer August, akkor ezek a hölgyek — közben kezével a nézőtéren ülő pazar estélyi toalettbe öltözött és vetkőzött hölgykoszorura mutat — mindmegannyi Dummer Augustok? Ha így van — folytatja, — kezével csókot dobva a nézőtérre — üdvözlöm Önöket hölgyeim, mint a mindennapi élet Dummer Augustjait.

Megáll a vicinális, hirtelen, a nyílt pályán. Menetsebességben nem nagy differencia akár áll, akár megy, de az utasok észreveszik a változást.

Kíváncsian érdeklődnek: mi történt?

A vonatvezető hátrakiált a paklikocsiból:

— Semmi, kérem, csak egy tehen van a vágányon.

Lekergetik a forgalmi akadályt s a vicinális halad, dőcög tovább. Már halad egy jó félórát, amikor ismét megáll. Szintén hirtelen és szintén a nyílt pályán.

Az utasok ismét érdeklődnek, a vonatvezető ismét megnyugtatólag szól hátra:

— A fene egye meg, már megint utóler-tük azt a tehenet.

Városunk egyik szimpatikus kereskedője Bukarestbe készül árubeszerzés végett.

Elutazás előtti nap találkozik a főtéren a rokonszakma képviselőjével (ki történetesen nem régen házassodott) s

megkérdi, nem-e tartana vele erre a turára.

— De igen — feleli barátunk — úgy is el akarom már vinni egyszer a feleségemet új dolgok beszerzése végett.

— Ugyan, te hólyag, csak nem hozod magaddal a feleségedet Bukarestbe! Hát nem tudod, hogy így dupla költség, de — fele szórakozás!

Anyós és vő vacsoráznak a vendéglőben.

Az anyós vacsora után nézegeti az étlapot és megszólal:

— Az életem felét adnám egy adag jó, hideg dinnyéért.

A jó vő azonnal pincért hív:

— Pincér, hozzon két adag jó, hideg dinnyét az anyósomnak.

SPORT.

KSE: Concordia 3:1 (2:1)

Vasárnap, folyó hó 27-én tartotta a Kézdivásárhelyi Sport Egylet a Concordiával Sepsiszentgyörgyön barátságos revanch-mérkőzését, mely ezuttal is, mint júniusban, a KSE győzelmével végződött. Mindkét csapat erős felkészültséggel és legjobb csapatával vette fel a küzdelmet. A KSE úgy technikailag, mint játékmódorával felülmulta ellenfelét, mely a győzelem reményében kissé erőszakos, emberremenő játékokat produkált.

A játék lefolyása a következő: A KSE erős támadása nyitja meg a mérkőzést és már az első percekben több, eredménytelen kornert ér el. A 7-ik percben Rottenberg gyönyörű leadását egyik half kézzel fogja s a megítélt szabadrugást Flittner 30 méterről védhetetlenül gollá értékesíti. Egymást követő gyors KSE támadások befejező rugása vagy a kapufáról pattan vissza, vagy a bíró pártoskodása miatt újabb eredmény nélkül végződik, amennyiben 2 határozott goallt a bíró jóhiszeműleg elnézett. Állandó KSE fölény után a jobbszélsőnk villámgyors lefutása után leadott labdáját Nagy Dani a kapu sarkába továbbítja. Eredmény 2:0. Kezdet után a Concordia pár percre felszabadul szorongatott helyzetéből és egy lefutásuk a kapunk előtt kavargást idéz elő s ebből éri el a Concordia egyetlen goalját. Váltakozó mezőny-játék után ér véget az első félidő 2:1 eredménnyel.

A II. félidőt újabb KSE támadás vezeti be, melynek nemsokára meg is lett az eredménye a Kiskos által remekül helyezett harmadik gollal. Ezután a játék kissé erőszakos formát ölt és a Concordia egyik durvasága a másikat követi, hogy a mérkőzés eredményén változtasson, de a KSE biztos védelmén minden megtörik. Két játékosunkat a bíró minden ok nélkül kiállítja és ítél egy indokolatlan tizenegyet, melyet a mindenáron győzni akaró Concordia kapu mellé lö. Ezután szakadó esőben ér véget a mérkőzés.

A Concordiából kitűntek: Csomós, Kolca, Csiga és Geller. A KSE minden egyes tagja a várakozáson felül jó volt.

Bíró Hollós Sándor volt, a Concordia ez-előtti intézője, ki pártoskodásával akarta a mérkőzést egylete javára eldönteni, de úgy a közönség, valamint a két csapat ítéleteit nevésségesnek találta.

A mérkőzést nagyszámu és fegyelmezett uri közönség nézte végig.

(x) Felhívás. A KSE vezetősége kéri újlag az egylet minden tagját, hogy akik még az igazoló-lapokat nem töltötték ki, az egylet intézőjénél minél előbb tegyenek eleget ebbeli kötelességüknek.

Intézőség.

LEGUJABB.

A marienbadi szerződés.

Prágából jelentik: Csehszlovákiának és Jugoszláviának Marienbadban kötött szövetségi szerződését legközelebb szószerint nyilvánosságra hozzák, de a cseh sajtó még most bő kommentárokkal tárgyalja. A „Cas” és „Prager Presse” felhivatalos lapos az új szerződés lényeges következményeképpen megállapítja, hogy a cseh és jugoszláv kormányok eljárása minden diplomáciai és politikai akcióban teljesen egységes és összhangzó. A kis entente harmadik tagjával, Romániával való együttműködés, valamint Lengyelországgal is, mint korábban, ezutánra is fennáll. A szerződés nem változtatja meg a közép-európai ententenak fölépítését, mert amint a „Cas” mondja, a marienbadi szerződés nem hasonlítható össze azon régi egyezményekkel, melyeket a háború előtt különböző államok véd- és dacsövetség címen kötöttek, ez a szövetség a népek szövetségében megtestesített eszméknek a megerősítését szolgálja. Ezen egyes zavart okozni akarók intrikái sem változtathatnak. A Romániához és Lengyelországhoz való viszony is még a központi hatalmak elleni harc idejéből keletkezik. Masaryknak és Benesnek a háború alatt Franciaországban, Amerikában és Oroszországban a lengyel vezető emberekkel folytatott tárgyalásai előjátékai voltak annak a közös tevékenységnek, melynek eredményét mutatja a jelenlegi konferencia is. Ez a konferencia sem nem az első, sem nem az utolsó. A négy hatalomnak együttes eljárása érvényesült a Károly-puccs és a génuai konferencia alkalmával. Egyes zavarosban halászók megkísérelték azt az állítást, hogy a kis-entente megrendült, de kitűnt, hogy például a Javorina kérdésben Lengyelországgal való nézeteltérésünk semmi befolyással sincs az együttműködésre. Semmi kétség sem fér ahhoz, hogy a marienbadi konferencia az új közép-európai rendszer megrendíthetetlenségét bizonyítja, amely rendszer a békeszerződésre támaszkodik és a népek szövetségének eszméit törekszik megvalósítani.

Ez a szerződés elsősorban gazdasági szerződés, politikai jellegű csak akkor fog magára venni, ha a békeszerződések felbomlását célzó tendenciák tűnnének fel bármilyen oldalról.

Feltékenység a Dunán való hatalmi tulsuly miatt.

Prágából jelentik: Prágában a Lidove Listy c. lap fejtegetései szerint meglehetősen politikai izgatottság észlelhető. Benes és Pasics miniszterelnököknek marienbadi összejövele európai jelentőségű, mivel Olaszország arra törekszik, hogy protektorátusa alá vonja Ausztriát és ezáltal a Duna felett hatalmi tulsulyra jusson. Romániának a besszarábiai kérdés miatt a kis-entente oldalán a helye. A kis-ententenak számítani kell a nagy entente felbomlásának lehetőségével is és az új közép-európai államok közti barátság erősítése által s különösen a csehszlovák-délszláv szövetség által függetlenítenie kell magát a nagyhatalmak politikájának változásaitól, hogy az európai konstellációban szilárd álláspontja érvényre jusson.

A „Ceske Slovo” szerint Olaszország és Ausztria tárgyalásait a kis-ententenak nagy figyelemmel kell kísérnie. Az osztrák problémát csak nemzetközileg lehet megoldani, nem pedig egyik-másik hatalom szempontjából.

Városi mozi.

A vörös malom.

(A mozi iroda közlése.) Szeptember hó 2-án megnyílik a városi mozi. Ez alkalommal szombaton este 9 órakor előadásra kerül *A vörös malom*, dráma 6 felvonásban. Az előadást megismételik szept. 3-án, vasárnap d. u. 6 és este 9 óra-or. A nagyszabású dráma meg is érdemli, hogy minél többen lássák. A vörös malom mint rablóbandafészek az ő titokzatos hölgyével elsőrendű attrakció, a mit keretként övez a malommal szemben levő gyár személyzetének, különösen Linston vegyész és Evans főmérnök-

nek egymás számításait keresztező törekvése. A lelki élet kirobbanásait a két mérnök és a titokzatos hölgy idegfeszítően kreálják. Műsoron van: A vörös kigyó; Kétarcu asszony; Stambul hercegnője; Ghetto hidja; Borgia Caesar, stb. Valamennyi kedves estét ígér a mozi látogatóknak.

Önkéntes árverés.

Néhai dr. Balogh Vendel-féle Mikes Kelemen-u. 1. sz. alatti épületes belsőség $\frac{2}{3}$ része f. évi szeptember hó 13-án d. u. 3 órakor P. Szabó József íg. tanító Új-uti lakásán önkéntes nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek tulajdonosok által el fog adni.

Árverési feltételek megtudhatók: MOLNÁR JÓZSIÁS tanárnál.

Zeneiskola. Teljes kiképzést ad hegedű, kisbőgő, brács, nagybőgő és zongora, valamint fuvó-hangszerekben KRAMBERGER KONDRÁD karmester. — Beiratkozás és felvétel: mindennap d. e. 11—12 óráig. — Zongora hangolást o o és javítást azonnal eszközöl. o o

Egy használt, de jókarban levő

vaságyat keresek

megvételre.

Cím a kiadóhivatalban.

ELADÓ a Körösi Csoma Sándor-utca 10. sz. alatti belsőség a rajta levő házzal együtt

szabadkéből. Értekezni lehet Szabó József mézszáros, esetleg a tulajdonos Kovács János keresk.-nél Torja.

TISZTIT, FEST, VÁNYOL és PRÉSEL
a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan
felelősség mellett **SVAAB A.**
Gyűjtőde: FEJÉR L. FIAI CÉG.

Legtartósabb

talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria
bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok
legolcsóbb árban kaphatók

Szőcs M. Lajos bőrkereskedésében.

**Eke,
ekefej,
borona,
vetőgép,
répavágó,
szeceksavágó**

legolcsóbban és legjobb minőségben kapható:

BARTHA ÁRPÁD-nál
SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Fiókok: Kézdivásárhelyt és Csikszerezében.

Egy kevésbé használt, finom kivitelű, családi,
FEDELES HINTÓT
keresek megvételre. — Dr. Diénes Jenő ügyvéd,
Kézdivásárhely.

Naponként friss vágás.

Látogasson el üzletünkbe, ahol állandóan friss marha-, borju- és sertéshus, ugyisint mindenféle hentesáruk olcsón és modernül kiszolgálva kaphatók
KOVÁCS és KUNA, hentes és mézszáros.

Küküllőmenti

I. rendű asztali és fajborok
a CZELL-féle medgyesi borpincéből
nagyban vételnél jutányos árban kaphatók:

BENE ALBERT

üzletében, Kézdivásárhelyt.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.